

Hva er nytt i samisk som andrespråk?

Faget skal skape trygge språkbrukere som kan bruke sin samiskspråklige kompetanse til å skape mening, kommunisere og skape bånd til andre.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 18.11.2019

Samisk som andrespråk skal lære elevene å snakke samisk. Kommunikasjon er vektlagt som det viktigste i faget, med særlig vekt på muntlig kommunikasjon. Elevene skal bli aktive språkbrukere som kan delta i ulike kommunikasjonssituasjoner. For å legge til rette for dette angir læreplanen at elevene skal få lære samisk gjennom sterke språkopplæringsmodeller. Dette betyr at det må legges til rette for at elevene får bruke samisk også utenom undervisningen i selve samiskfaget. Dette kan foregå på flere måter, for eksempel at ved at elevene får samisk som undervisningsspråk også i andre fag eller ved å legge til rette for språkbadssamlinger i tillegg til ordinær timeundervisning i samisk.

Det er gjort store grep for å gjøre læreplanen mer ryddig og oversiktlig. Samisk som andrespråk består nå av tre fagplaner. Samisk 2 er fremdeles det alternativet som gir høyest språkkompetanse og anbefales for elever som starter med samisk som andrespråk når de begynner på skolen eller tidlig på barnetrinnet. Samisk 4 er fremdeles alternativet for elever som starter med samiskopplæringen på videregående. Disse to fagplanene har trinnbaserte kompetansemål. Samisk 3 er alternativet for elever som starter sin samiskopplæring senere på barneskolen eller på ungdomstrinnet. Dette er grunnen til at kompetansemålene i Samisk 3 fremdeles er nivåbaserte da det her vil kunne være et større behov for å tilpasse undervisningen etter elevenes språknivå.

Standpunktvurderingen er endret i alle fagplaner. I samisk 3 og 4 skal det settes én samlet karakter basert på den muntlige og skriftlige kompetansen eleven har vist i faget på alle trinn der standpunktvurdering gis. Det samme gjelder for standpunktvurdering etter 10. trinn og vg2 yrkesfaglige studieprogram i samisk 2. Det skal imidlertid fremdeles settes to karakterer, én muntlig og én skriftlig, etter vg3 studieforbereende og vg3 påbygning til yrkesfaglige studieprogram i samisk 2.

Læreplanen legger til rette for språklæring gjennom utforskende, praktiske og kreative læringsprosesser.

Kompetansemålene er reduserte i antall og de er åpne og overordnede. Dette legger til rette for dybdelæring og gir mulighet til å tilpasse opplæringen etter ulike opplæringsforhold. Elever som tar samisk som andrespråk får opplæring i ulike samiske språk, bor i ulike språkområder og mange får opplæring via fjernundervisning.

Opplæringen i faget skal fortsatt være forankret i samisk kultur, verdier og samfunnsliv, og læreplanen legger til rette for at elevene skal få bruke språket i kommunikasjonssituasjoner som er relevante for dem i egen hverdag.